Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

ННІ Бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра Економіки та підприємництва

СИЛАБУС
освітнього компонента – ВК фаховий
Антикризове управління будівельним підприємством

Освітній рівень	другий (магістерський)
Галузь знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність (спеціалізація)	С1 Економіка та міжнародні економічні відносини / С1.01 Економіка
Освітньо-професійна програма	Економіка будівельного підприємства
Обсяг освітнього компонента	**4 кредити ЄCTS** (120 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Індивідуальні завдання	розрахунково-графічна робота
Форми підсумкового (семестрового) контролю	залік

Викладач (Викладачі):
Тюлькіна К.О., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва tulkina@odaba.edu.ua

В процесі вивчення освітнього компонента у здобувачів вищої освіти сформуються навички та вміння щодо діагностики фінансово-економічного стану будівельних підприємств, виявлення ранніх симптомів і загроз настання фінансової кризи, оцінки ймовірності банкрутства за допомогою класичних дискримінантних моделей та сучасних інформаційно-аналітичних систем (YouControl, Opendatabot), а також обґрунтування санаційних, реструктуризаційних та антикризових заходів адаптації суб'єктів будівництва до умов макроекономічної нестабільності та воєнного стану

Передумови для вивчення освітнього компонента: є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими освітніми компонентами: Державне регулювання і оподаткування, Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків, Фінанси підприємств, Інвестування.

Диференційовані програмні результати навчання:
знати:
– сутність, генезу та специфіку кризових явищ у будівельній галузі;
– нормативно-правову базу регулювання неплатоспроможності, відновлення платоспроможності та процедур банкрутства в Україні;
– методологічні засади та інструментарій діагностики кризового стану будівельних підприємств з використанням аналітичних систем YouControl та Opendatabot;
– механізми, види та стратегії реструктуризації, санації та досудового врегулювання боргів;
– специфіку ризиків будівельно-інвестиційних проектів та методи управління ними в умовах макроекономічної нестабільності та воєнного стану;
– напрями державної антикризової політики та інструменти підтримки будівельного сектору;
володіти:

– методиками експрес- та глибокої діагностики фінансово-економічного стану будівельного підприємства за даними Балансу та Звіту про фінансові результати;

– інструментарієм ринкового скорингу (MarketScore) та фінансового скорингу (FinScore);

– прийомами та алгоритмами формування антикризових програм і планів санації;

– інструментарієм ідентифікації, оцінки та нейтралізації ризиків у будівництві;

– навичками обґрунтування реструктуризаційних заходів (організаційних, фінансових, виробничих);

вміти:

– виявляти ранні симптоми та загрози настання фінансової кризи на будівельному підприємстві;

– розраховувати та інтерпретувати кількісні й якісні показники ймовірності банкрутства (систему показників Бівера, Z-модель Альтмана, інтегральні оцінки НБУ, FinScore);

– аналізувати технічний стан основних засобів, динаміку оборотного капіталу та трикомпонентний показник типу фінансової стійкості;

– розробляти комплексні антикризові стратегії адаптації будівельних підприємств до змін зовнішнього середовища;

– оцінювати ефективність санаційних процедур і реструктуризаційних заходів.

Тематичний план

Тема 1. Місце, роль та особливості кризових явищ у реально існуючих системах.

Тема 2. Аналіз передумов і ознаки прояву кризових явищ на підприємстві.

Тема 3. Фінансова криза та шляхи її подолання.

Тема 4. Антикризове управління підприємством.

Тема 5. Методологія діагностики кризових явищ на підприємстві.

Тема 6. Фактори розвитку антикризового управління підприємством.

Тема 7. Процедура банкрутства як форма ліквідації системної кризи підприємства.

Тема 8. Реструктуризація та санація як механізми подолання кризових явищ на підприємстві.

Тема 9. Стратегічні підходи в управлінні подоланням кризових явищ на підприємстві.

Тема 10. Концепція життєвого циклу підприємства та її використання при побудові системи управління.

Тема 11. Ризики в антикризовому управлінні будівельним підприємством.

Тема 12. Державна політика щодо подолання кризи в економіці.

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за освітнім компонентом «**Антикризове управління будівельним підприємством**» складає від 60 балів до 100 балів.

За освітнім компонентом передбачено виконання розрахунково-графічної роботи.

Розрахунково-графічна робота з освітнього компонента – Антикризове управління будівельним підприємством дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачами теоретичних знань та практичної підготовки, здатність до самостійної роботи за обраною освітньою програмою.

Зміст розрахунково-графічної роботи пов’язаний із закріпленням теоретичних та практичних питань програми дисципліни «Антикризове управління будівельним підприємством» та передбачає придбання навичок у застосуванні методів та інструментів антикризового управління на прикладі реального будівельного підприємства в умовах ринкової економіки. Завдання розрахунково-графічної роботи - набуття практичних навичок аналізу ринкової позиції, фінансово-економічної діагностики, оцінки загрози банкрутства та формування розрахунково обґрунтованого плану антикризових/санаційних заходів для реального підприємства будівельної галузі. Робота виконується у вигляді розрахунково-пояснювальної записки (формат А4, обсяг 30–40 сторінок) з обов'язковим додаванням фінансової звітності (Форма №1 «Баланс», Форма №2 «Звіт про фінансові результати») обраного підприємства за 3 останні роки.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.
Загальна семестрова оцінка є результатом поточного контролю протягом семестру шляхом накопичення балів: оцінювання засвоєння теоретичного (лекційного) матеріалу, виконання практичних робіт та індивідуального завдання (розрахунково-графічна робота), письмового контролю на практичних заняттях та лекціях, виступів, доповідей, автоматизованого тестування, виступів на конференціях з тезами доповідей - разом від 60 до 100 балів.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами та доповненнями). *База даних «Законодавство України» / ВР України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15 (дата звернення: 15.04.2025).
2. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII (зі змінами та доповненнями). *База даних «Законодавство України» / ВР України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19 (дата звернення: 15.04.2025).
3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 435-IV (зі змінами та доповненнями). *База даних «Законодавство України» / ВР України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15 (дата звернення: 15.04.2025).
4. Про гарантування речових прав на об’єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому : Закон України від 15.08.2022 № 2518-IX. *База даних «Законодавство України» / ВР України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2518-20 (дата звернення: 15.04.2025).
5. Кривов'язюк І. В. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. 3-тє вид., доп. і перероб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 396 с.
6. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О. та ін. Економічна діагностика : підручник. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 285 с.
7. Войтко С. В., Мельниченко А. А. Лідерство та антикризовий менеджмент : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 195 с.
8. Чикуркова А. Д. Антикризове управління : навч. посіб. Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2024. 170 с.
9. Економіка будівельного підприємства : підручник / Т. О. Окландер, І. А. Педько та ін. ; за ред. Т. О. Окландер. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 364 с.
10. Поддєрьогін А. М., Бабяк Н. Д. та ін. Фінансовий менеджмент : підручник / за заг. ред. А. М. Поддєрьогіна. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.

Допоміжні джерела інформації

11. Аналітична система перевірки контрагентів YouControl (Модулі MarketScore та FinScore). URL: https://youcontrol.com.ua/ (дата звернення: 15.04.2025).
12. Опендатабот (Opendatabot) — відкриті дата-сервіси України. URL: https://opendatabot.ua/ (дата звернення: 15.04.2025).
13. Офіційний вебпортал Державної служби статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/ (дата звернення: 15.04.2025).
14. Аналітичний звіт про стан та виклики будівельної галузі України в умовах відбудови / Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. Київ, 2024. URL: https://mtu.gov.ua/ (дата звернення: 15.04.2025).
15. Електронна система публічних закупівель ProZorro. URL: https://prozorro.gov.ua/ (дата звернення: 15.04.2025).
16. Офіційний вебпортал Міністерства юстиції України (Єдиний реєстр боржників та розділ «Банкрутство»). URL: https://minjust.gov.ua/ (дата звернення: 15.04.2025).